



Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 148/2022**

Het Hof verwerpt, behalve op één punt, het beroep van Airbnb tegen de verplichting voor tussenpersonen om aan de fiscus de nodige gegevens door te geven voor de inning van de Brusselse belasting op inrichtingen van toeristische logies

In Brussel moeten de exploitanten van inrichtingen van toeristische logies een gewestbelasting betalen. Om de inning van die belasting te vergemakkelijken, moeten de tussenpersonen (onder andere onlineplatforms als Airbnb) aan de fiscus bepaalde gegevens doorgeven over de exploitanten die gebruikmaken van hun diensten. Als de tussenpersoon die gegevens niet doorgeeft, riskeert hij een administratieve geldboete van 10 000 euro. Airbnb vraagt de vernietiging van de bepaling die deze informatieplicht oplegt.

Het Hof oordeelt dat de informatieplicht voor tussenpersonen noch het recht van de Europese Unie, noch het recht op eerbiediging van het privéleven schendt. Het is evenwel ongrondwettig dat het bedrag van de geldboete niet kan worden verminderd rekening houdend met alle relevante elementen van de zaak. Het Hof vernietigt de bestreden bepaling in die mate. Het Hof handhaaft evenwel de gevolgen van de vernietigde bepaling voor de geldboeten die zijn opgelegd vóór de datum van de uitspraak van dit arrest. Die geldboeten blijven dus bestaan.

1. Context van de zaak

De ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 23 december 2016 stelt een **gewestbelasting** in **op de inrichtingen van toeristische logies**, die verschuldigd is door de exploitanten van die inrichtingen. **De tussenpersonen** (onder andere onlineplatforms als Airbnb) **zijn de belasting niet verschuldigd maar zijn onderworpen aan een informatieplicht**. Wanneer de fiscale administratie erom verzoekt, moeten de tussenpersonen haar bepaalde gegevens doorgeven over de exploitanten van de inrichtingen van toeristische logies gelegen in Brussel, die gebruikmaken van hun diensten (gegevens van de exploitant, adresgegevens van de inrichtingen van toeristische logies, het aantal overnachtingen en het aantal geëxploiteerde eenheden van logies). Die gegevens stellen de fiscale administratie in staat om de belasting bij de exploitanten te innen. Indien de tussenpersoon de gevraagde gegevens niet doorgeeft, riskeert hij een administratieve geldboete van 10 000 euro.

De Ierse vennootschap Airbnb Ireland vraagt de vernietiging van de bepaling die deze informatieplicht oplegt (artikel 12 van de ordonnantie van 23 december 2016). Bij zijn [arrest nr. 155/2020](#) oordeelde het Hof eerst dat de bestreden bepaling wel degelijk onder de bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest viel. Het stelde vervolgens verschillende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, over aspecten van Europees recht. Het Hof van Justitie heeft op die vragen geantwoord bij zijn [arrest van](#)

[27 april 2022 \(zaak C-674-20\)](#). Rekening houdend met die antwoorden, spreekt het Hof zich nu definitief uit over het vernietigingsberoep.

2. Onderzoek door het Hof

2.1. Het recht van de Europese Unie

2.1.1. Het vrije verkeer van diensten van de informatiemaatschappij (B.2-B.4.4)

De verzoekende partij doet gelden dat de bestreden bepaling niet de voorwaarden in acht neemt waaraan richtlijn 2000/31/EG¹ de aanneming van maatregelen die het vrije verkeer van diensten van de informatiemaatschappij beperken, onderwerpt.

Het Hof steunt op het arrest van het Hof van Justitie van 27 april 2022 om te besluiten dat **de bestreden bepaling behoort tot het gebied van « belastingen », waarop richtlijn 2000/31/EG niet van toepassing is**. Het Hof verwerpt dus de kritiek van de verzoekende partij.

2.1.2. Het vrij verrichten van diensten (B.5-B.6.3)

Volgens de verzoekende partij schendt de bestreden bepaling het vrij verrichten van diensten dat wordt gewaarborgd bij artikel 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Met verwijzing naar het arrest van het Hof van Justitie van 27 april 2022 oordeelt het Hof in de eerste plaats dat de bestreden bepaling **niet discriminerend** is. Zij is immers van toepassing op alle betrokken tussenpersonen, waar zij ook gevestigd zijn en ongeacht de manier waarop zij hun diensten verstrekken (digitaal of op een andere manier). Vervolgens wijst het Hof erop dat de bestreden bepaling geen betrekking heeft op de voorwaarden voor het verlenen van bemiddelingsdiensten. Die bepaling verplicht tussenpersonen om, wanneer die dienst eenmaal is verricht, een administratie bij te houden om de inning van de gewestbelasting mogelijk te maken. Dit **belemmert het vrij verrichten van diensten niet**.

2.1.3. De richtlijn over de uitwisseling van inlichtingen tussen belastingautoriteiten (B.7.1-B.10.2)

De verzoekende partij bekritiseert het feit dat de bestreden bepaling de fiscale administratie de mogelijkheid biedt om rechtstreeks inlichtingen te vragen aan een tussenpersoon die is gevestigd in een andere lidstaat, zonder de procedure van richtlijn 2011/16/EU² te volgen en met schending van het beginsel van de territorialiteit van de belasting.

Het Hof stelt vast dat er rekening moet worden gehouden met die richtlijn zoals zij van toepassing was vóór de wijziging ervan bij richtlijn (EU) 2021/514³, die bepaalt dat de lidstaten rapportageverplichtingen opleggen aan de platformexploitanten.

¹ Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 « betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt »

² Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 « betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG », de « DAC »-richtlijn genoemd

³ Richtlijn (EU) 2021/514 van de Raad van 22 maart 2021 « tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen », de « DAC 7 »-richtlijn genoemd

Het oordeelt dat **de procedure van richtlijn 2011/16/EU facultatief, en dus niet verplicht, is** voor de autoriteit die om inlichtingen wenst te verzoeken. Die richtlijn wordt dus niet geschonden.

Het Hof oordeelt dat het beginsel van de territorialiteit van de belasting evenmin wordt geschonden.

2.1.4. De verplichting tot kennisgeving van ontwerpen voor « technische voorschriften » (B.11-B.13.2)

De verzoekende partij voert aan dat de bestreden bepaling een « technisch voorschrift » is over diensten van de informatiemaatschappij in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535⁴. Volgens haar had het ontwerp van die bepaling, conform die richtlijn, ter kennis moeten zijn gebracht van de Europese Commissie.

Het Hof stelt vast dat Airbnb diensten van de informatiemaatschappij in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535 verstrekt. De bestreden bepaling regelt evenwel niet de toegang tot of de uitoefening van die diensten, maar heeft tot doel de gegevens te verzamelen die noodzakelijk zijn voor het belasten van de onderliggende activiteit van verhuur van onroerend goed. In de zin van die richtlijn is **de bestreden bepaling** dus « impliciet of incidenteel » van toepassing op de diensten van de informatiemaatschappij, en **vormt zij geen « technisch voorschrift »**.

2.2. Het recht op eerbiediging van het privéleven (B.14-B.16.5)

De verzoekende partij doet gelden dat de informatieplicht die bij de bestreden bepaling wordt opgelegd, het recht op eerbiediging van het privéleven schendt.

Het Hof onderstreept dat het recht op eerbiediging van het privéleven de bescherming van persoonsgegevens, van persoonlijke informatie en van zakengeheimen omvat. Het oordeelt dat **de informatieplicht een inmenging met zich meebrengt in het recht op eerbiediging van het privéleven** van de tussenpersonen en van de exploitanten van inrichtingen van toeristische logies. Die inmenging is slechts toelaatbaar wanneer zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wetsbepaling, wanneer zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en wanneer zij evenredig is met de nagestreefde doelstelling.

Het Hof merkt op dat de inmenging in het privéleven is vastgelegd in een **wetkrachtige bepaling die de categorieën van mee te delen gegevens identificeert**. Het Hof oordeelt dat de bestreden bepaling **legitieme doelstellingen** nastreeft, namelijk het correct vaststellen van de gewestbelasting en nagaan of de exploitanten hun fiscale verplichtingen nakomen. Die doelstellingen beperken ook de onderzoeksbevoegdheid van de fiscale administratie. Ten slotte wijst het Hof erop dat de bestreden bepaling zich beperkt tot de **gegevens die noodzakelijk zijn voor de belasting**. Bovendien is het meedelen ervan niet automatisch, maar gebeurt het op verzoek van de fiscale administratie, waarvan de ambtenaren gebonden zijn door het beroepsgeheim. Het Hof besluit eruit dat **de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven redelijk verantwoord is**.

⁴ Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 « betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij »

2.3. Het beginsel van de evenredigheid van de strafrechtelijke of administratieve sancties (B.17-B.22)

Volgens de verzoekende partij legt de bestreden bepaling een buitensporige geldboete vast.

Het Hof benadrukt dat het beginsel van de evenredigheid van de strafrechtelijke of administratieve sancties vereist dat de sanctie in een redelijke verhouding moet staan tot het gedrag dat wordt bestraft. Dat beginsel kan worden geschonden indien de wetgever aan de beoordelingsbevoegdheid van de rechter of van de administratie al te beperkte grenzen zou stellen of indien hij één enkele sanctie oplegt die kennelijk onevenredig is.

Het Hof stelt vast dat de geldboete steeds wordt vastgesteld op 10 000 euro, ongeacht de omvang van de verzoeken om inlichtingen gericht aan de tussenpersoon en het aantal ervan, en ongeacht het type van verzuim door die laatste. De geldboete kan niet worden verminderd door rekening te houden met de inspanningen van de tussenpersoon, met de goede trouw of met de geldboeten die hem reeds zijn opgelegd voor hetzelfde aanslagjaar. Het Hof besluit eruit dat **de bestreden bepaling ongrondwettig is in zoverre zij het de fiscale administratie en de rechter niet mogelijk maakt om het bedrag van de geldboete te verminderen rekening houdend met alle relevante elementen van de zaak**. Het Hof vernietigt de bestreden bepaling in die mate. Gelet op de beperkte omvang van de vernietiging en op de last die het opnieuw in het geding brengen van de reeds opgelegde geldboeten voor de administratie en het gerecht zou hebben, **handhaaft het Hof evenwel de gevolgen van die bepaling voor de geldboeten die zijn opgelegd vóór de datum van de uitspraak van het arrest**.

3. Besluit

Het Hof **vernietigt** artikel 12, tweede lid, van de ordonnantie van 23 december 2016, in zoverre het de fiscale administratie en de rechter niet de mogelijkheid biedt om het bedrag van de geldboete te verminderen rekening houdend met alle relevante elementen van de zaak, onder meer de geldboeten die reeds aan de tussenpersoon zijn opgelegd voor het betrokken aanslagjaar. Het Hof **handhaaft** evenwel **de gevolgen** van die bepaling voor de geldboeten die zijn opgelegd vóór de datum van de uitspraak van het arrest.

Het Hof **verwerpt het beroep voor het overige**.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)